

Doch wat zijt gij klein Holland

Met al uw simple wilgeboomen,
Met al uw kleine kabbellende glassen,
En die paar platte gemakkelijke stroomen.
En uw bloemen en tamme gewaasen —
Maar groot toch is uw hemel Holland
Met zijn mateloze klaarthen,
Met al zijn oneindige kleuren,
En die veranderende wolkengevaarten,
Waarmee groote dingen gebeuren.

Doch wat zijt gij klein Holland

Met al uw verlegen zwijgende menschen,
En al uw langzame stille levens,
En al uw vele denkbeeldige grenzen,
En, o, met nergens ooit iets verhevens —
Maar groot toch is uw volk Holland,
Verwant aan uw heerlijk verleden,
Dat tusschen uw hemel en zeeën bleef groeien,
En tusschen die wisselende eenwigheden
Zich bereidt om opnieuw te gaan bloeien.

Men lette er goed op: het is een zang van Hollands grootheid; want dat, waarin Holland groot is, is veel belangrijker, dan dat wat klein is, of, anders gezien, op 't eerste gezicht merken we slechts kleine dingen, maar rond en over en achter dat kleine ligt en welkt zich het groote: Hollands zee, Hollands lucht, Hollands glorie-voel verleden en door dat groote straalt aan den horizon voor het kleine Holland een groote toekomst!

Hier hebben we ook een voorbeeld van het gemakkelijke van Scheltema's vorm: in het teruglopende van de regels, die het kleine opsommen, door het invallende „maar“ ineens weer omgezet naar het groote, ligt de strekking van heel het gedicht. 't Is als de glofslag op ons Hollandsche strand, wegvloeiend, maar met dubbele kracht terugkeerend!

In z'n echten humor zien we den dichter in bekende liedjes als „De Vogeltjes“, „In 't Zomerpension“, „De Wilgen“, dat als tekst dienen moest bij een kinderprentenboek.

Het laatste nemen we in z'n geheel hier over, den lezer overlatend de goedmoedige, maar toch rake scherts er in te zoeken, de satire op menschen, die zijn als deze wilgen:

Daar waren eens zeven wilgen
In eene boerenwei
Die droegen groote pruiken op
Hun ouden harden houten kop
En stonden op een rij
En hunne pruik met haren
Die kwam nooit tot bedaren —
Ze knikten almaar: „Ja en neen“
Wat dat wou zeggen wist er geen.

Toen kwame' er heel veel vogeltjes —
Die bouwden daar hun nest
Die woonden allen paar aan paar
En leefden leutig met elkaar,
En vonden 't opperbest.
En ieder zong een liedje
Van wide-wiede-wiedje.
Maar al de wilgen riepen: „Och,
Wat schreuwen daar die vogels toch“.

Toen kwam de wilde wervelwind —
Die riet ze daar zoo stann
En draait zich driemaal om, en zeit:
„Wat 's dat nou voor parmantigheid!“
En waait zoo op ze aan: —
Eerst deden ze nog deffig
Maar 't werd hun gauw te heftig —
Toen riepen ze allen door mekaar
„O jemiee, wat is dat naar“.

Toen kwam een groote regenbui —
Die keek heel boos, en zei:
„Die pruiken vind ik veel te hoog,
Dat 's geen fatsoen, die zijn te droog
Daar moet wat water bij!“
De wilgen knikte en steunden:
„Wat is dat nat!“ — ze weenden!
„O“ riepen ze met een lang gezicht,
„Nee, dat vergeten wij niet licht!“

Toen kwam een dikke bonte koe
Die snoot zoo 's en zei: „wel
Zoo'n wilgeblaadje mag ik graag,
Dat 's juist goed voor een volle maag
En voor een zwak gestel!
'k Mag zeker van uw pruiken
Wel 'n kleinigheid gebruiken?“
De wilgen zuchtte' elkander toe
„Wat zeg je nou van zoo een koe!“

Toen werd op 't laatst hun pruikebol
Zoo allerankligst lang,
Dat iedereen van schrik wegliep —
De vogels riepen, piep, piep, piep
En werden ook al bang.
En ieder zei: „wat vreeslijk!
Dat 's zeker ongeneeslijk!“ —
De wilgen dachten: „Dat 's juist fijn,
't Bewijst, dat wij van adel zijn!“

Toen kwam de boerenkapper aan,
Die had een lange schaar —
En knipte met een groote hap,
Zoo maar op éénmaal: knip-knip-knap,
Door al dat wilgenhaar! —
Zij schrokken zelf verbaasd
Maar de anderen lachten razend,
En riepen allemaal brutaal
„Wat hennen jullie nou weer kaal!“

We zien de opvatting van den dichter wel door de regels heen, maar onaangenaam is de puntigheid toch zeker niet! En 't is een typisch staaltje van Scheltema's werk.

Niet het minst belangrijke deel van z'n poëzie is z'n natuurpoëzie. Zij toch doet ons zien het diepste van z'n ziel — en dan pas vinden we het ware beeld van den dichter.

Daarover dan, en over het verdere werk, in een volgend artikel.

C. T.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Tweemaal ontving ik een kort bericht van de afgevaardigden naar de Gereformeerden van Hongaarschen stam. Onder dezen verzamelaar vallen de kerken der vier landen, waarwaarts onze broeders zijn afgereisd: Tsecho-Slovakije, Zevenburgen (Roemenië), Jugo-Slavië en het overgebleven Hongarije. Op hun reis naar bisschop Cziuke, naar al wat wij van hem en omtrent hem vernamen een uitnemend man, van overtuigd Gereformeerde hielden hebben onze professoren eerst nog ontmoet Prof. Dr. Fr. Zilka, te Praag. Ik ben erg blij, dat zij aler de reis verder werd voortgezet, kennis hebben kunnen maken met dezen zoo betekenissenvollen Tsech, die oorspronkelijk behoorde tot de Tsechen van de Helvetische Belijdenis. Ik ken Prof. Zilka zeer van nabij, met mijn vriend Dr. C. Lindeboom hebben wij eenige maanden lang met hem gestudeerd en omgang gehad. Hij is thans een zeer bekende figuur in de kerkelijke wereld van de Presbyterian Alliance. Zijn naam wordt in verband met dien kring telkens genoemd. Zijn opleiding heeft hem een naam gegeven in breeden kring bekend. Van geboorte is hij van een eenvoudige boerenfamilie uit het volk der Tsechen. Zijn opleiding genoot hij o.a. aan de faculteit te Weenen, aan de Universiteit te Halle, aan de Inrichtingen voor de Theologische studien der toen nog niet vereenigde Schotsche Vrije Kerken en aan de Theologische Faculteit te Lausanne. Hij had met het Slavische ras gemeen met groot gemak vreemde talen aan te kunnen leeren. Zoo las hij binnen een week of zes met tamelijk groot gemak van ons Dr. H. Ravinck's dogmatiek. Vóór den oorlog heeft hij eenigen tijd in ons land vertoefd en o.a. ook bij mij doorgebracht in verband met eene steunactie van uit ons land ten behoeve van de Los van Rome-beweging in Bohemen. Van uit Bonn werd deze actie toen krachtig bevorderd. Het kan zijn nüt hebben, dat onze Hoogleraren persoonlijk kennis met dezen man van waarachtige vroomheid en grooten invloed hebben gemaakt.

Ook kreeg ik nog een kort bericht van deze afgevaardigden uit Kolozsvár (Klausenburg), Zevenburgen, Roemenië. Uit dit schrijven doe ik naar ééne aanhaling, kort maar veelzeggend: er wordt hard gewerkt. Dit wil ik gelooven! Daarvan weet ik ook nog wel wat te vertellen in aansluiting aan de eerste officiële afvaardiging derwaarts. Nog een korte zinsnede memorieer ik... maar overal worden we met groote liefde ontvangen. Dat maar wijst op het loon voor het harde werken der hooggeleerden. Zoo'n afvaardiging is een heerlijke doch zeer zware taak. De heeren zijn een heel eindje van huis. Het laatste bericht werd zeven Mei uit Kolozsvár weggezonden en kwam eerst twaalf Mei aan. Het is heel wel mogelijk, dat men even nader kennis heeft trachten te nemen van den inhoud van een briefkaart, waarop Klausenburg als plaats vanwaar zij werd afgezonden, stond aangegeven en niet Kolozsvár. Wij verlangen al om iets naders te hooren van de ervaringen onzer afgevaardigden.

Het was eene verrassing voor mij een schrijven te ontvangen uit Göttingen. Als ik van Göttingen lees of hoor dan gaan oog en oor goed open. En nu ontving ik ongevraagd een schrijven uit een eenigszins verwijderde stad met een zeer goede boodschap. Eerstens dan acht ik van groot belang, dat een paar van onze theologische studenten in gezelschap met één onzer a.s. classici te Göttingen dezen zomersemester aan de Universiteit aldaar hopen door te brengen. Zoo wordt dan één zeer oude doch zeer aanbevelenswaardige praktijk weer opgevat door onze studerende jonge mannen. Zelfs vóór de Reformatie der zestiende eeuw trokken jonge geleerden van uit ons land naar hoogescholen in het buitenland, waaraan mannen van wijsheid en wijsheid naam doceerden. Prof. Barth en Pastor Heilmann, de een hoogleraar en de ander de geestelijke vader van het Studienhaus te Göttingen, trokken deze mannen naar de wijdvermaarde Universiteit van Göttingen. Van dit Studienhaus kan, naar met grond mag worden verwacht, een goeden invloed uitgaan ter verbreiding van de kennis der gereformeerde leer en beginselen onder mannen als Pastor Heilmann en Dr. Bukmann, studieninspektor, candidaat in de Theologie en overtuigd Calvinist. Het gereformeerde leven schijnt in Göttingen zelf niet hoog te staan. De prediking werkt daartoe niet mede. Echter er

zal en kan verwakking komen onder den invloed van mannen als zooveel door mij genoemd. Voor al is veler hoop gebouwd op Barth. Hij mag zich verheugen in zeer druk college-bezoek. Men toll gewoonlijk tegen de honderd „Hörer“ op zijn colleges. Echt Duitsch is, dat hij zijn colleges des morgens moet beginnen om kwart over zeven. En niettemin zijn er zooveel studenten op het appel. Misschien zit er wel den weinig plagerij achter, dat zijn uur zoo vroeg is gesteld. Echter de persoonlijkheid van Barth oefent, naar ik ook vernam van een Hongaar, een grooten invloed op de studenten; hij weet ze te boeien, te bezielen en aan zich te verbinden. Naar de gewoonte van meerdere buitenlandsche Hoogleraren ontvangt hij wekelijks een kring van wel dertig studenten bij zich aan huis. Ook in Lausanne volgden sommige Hoogleraren deze gewoonte. Prof. Barth stelt bijzonder veel belangstelling in onze Gereformeerde Kerken. De heminnelijke Dr. Heilmann zal daaraan niet vreemd zijn. Het kan zijn, dat deze jonge geleerde dezen zomer een bezoek komt brengen aan ons land en onze jonge mannen nader met hem in aanraking kunnen komen. Zoo moet het gaan! Er moet uitwisseling komen van mannen en van gedachten!

In the Original Secession Magazine, a witness for Evangelical Truth and the Principles of the Covenanted Reformation, aflevering 4 en 5, schrijft de afgevaardigde van de Original Secession Church, Rev. Professor Davidson B. D. Paisley een artikel onder het hoofd: Een bezoek aan Holland, waarbij hij onder meer ook schrijft over de ontvangst, hem door de Synode bereid, waarmede hij bijzonder was ingenomen. Het trof hem, dat de vergadering klaarblijkelijk de Engelsche sprekers kan volgen en hij wenscht onze Kerken geluk met mannen als Prof. Dr. G. Ch. Aalders, die zoo gemakkelijk, de Schotten in hun eigene taal beantwoordde. Hij constateert met ingenomenheid, dat de aardigheid door hem gedeeld, toen onder zijn spreken zooveel leden naar de koffiekamer gingen, in goede aarde was gevallen. Hij verzekert, dat het hem moeite kostte zich van Utrecht los te maken en de reis verder voort te zetten. Dit is hem wel gebleken, dat onze Kerken een groote macht zijn in het midden van ons volk. Haar geschiedenis, zoo constateert hij, komt in zeer veel opzichten met die der eigene Kerk overeen. Als dit een en ander onder de oogen onzer lezers komt, zullen onze Afgevaardigden, Proff. Aalders en Ridderbos reeds in Schotland zijn. De Heere zegene hen en stels hun reis ten zegen!

G. KEIZER.

PERS-SCHOUW.

Vaccinatie-rumoor.

Over de aanhangige voorstellen inzake al of niet verplichte vaccinatie schrijven veel bladen. Enkele laten we aan het woord: „De Amsterdammer“ (Groene) schrijft:

Thans heeft de regeering een nieuw wetsvoorstel tot bestrijding der besmettelijke ziekten ingediend. De wijzigingen welke ten opzichte van de vaccinatie worden voorgesteld, bedreigen onze bevolking met groote gevaren. Gelijk boven werd gemeld, had reeds de onder het Ministerie-Kuyper tot stand gekomen verandering tot ernstige verslapping geleid. Zoo schandelijk is het misbruik dat van deze bepalingen is gemaakt, dat b.v. in sommige dorpen van Zeeland 50 pCt. van de schoolbevolking niet meer is ingeënt. Met karrevrachten en per georganiseerd autobusdienst worden kinderen gevoerd naar geneesheeren, die bereid zijn voor ieder kind te verklaren, dat de inenting schadelijk is. Hoe groot het aantal kinderen in andere streken van ons land is, dat door de bewuste bepaling niet gevaccineerd op school gaat, is niet bekend.

De schrijver (Abrahams) zwijgt over den particulieren auto-dienst voor hetzelfde doel van ds. Kersten, die daarmee en als predikant, en als Kamerlid, velen heeft beziggehouden met de vraag, naar de verbinding tusschen deze daad en de zoowel theologische als nationale wet. Vervolgens luidt het:

Het nieuwe ontwerp maakt den toestand nu nog wat erger. Art. 14 luidt: Indien het verzoek bedoeld in het vorig artikel, is gegrond op gezondheidsbezwaar, moet daarbij zijn overgelegd een onder teekende en gedagteekende, niet langer dan drie maanden te voren afgegeven, verklaring van één geneeskundige, dat blijkens door hem persoonlijk verricht onderzoek de inenting voor de gezondheid van den persoon, te wiens behoeve de verklaring is ingezonden, bijzonder gevaar oplevert. De burgemeester geeft onverwijld een gedagteekend bewijs van bezwaar af, dat niet geldig is, vóór dat de inspecteur het voor „gezien“ heeft geteekend.

Over de tegemoetkoming aan de gemoedsbezwaren schrijft „De Amsterdammer“ nog:

Behalve deze vrijgestelden schept het wetsontwerp nu nog een nieuwe groep, die der gemoedsbezwaarden. Niet allen die gewetensbezwaren tegen de vaccinatie hebben, worden echter met dezelfde tegemoetkomendheid behandeld. Alleen zij die godsdienstige gewetensbezwaren doen gelden, zullen worden vrijgesteld. Met welk recht, moet worden gevraagd, kan een regeering, die gewetensbezwaren als geldig verklaart, deze slechts voor één groep

erkenne
even e
het geb
van hys
mel voo
tendenz

Bepaald n
vorder volgt

Deze
blijken:
tijd zitte
bevolkin
aan dit
wat dr
kan me
zwarten
Bovendi
bezware
gemoedi
la' zijn
of dit
aangeta
zal we
maatreg
opengez
Het i
die on
zoeken,
ning v
standpu

Het komt
veel begrijp
bewapening
achter.

Eenigszim
Synthlase?
zet wordt.

Het
die het
weerteg
hedend
schijnet
kan da
tegelijk
In d
vragen,
te ver
wordt
intuïtie
onzer
opgeme
dezer l
niet ge
de per
resulta
aange
handen
Wij zij
oprecht
het go
de ove
heimel
meest

De concl

Mi.
waaron
lemau
troleer
niet a
of dit
maar
derelk

Hoe ver
loopen een
Amsterdam
biedigen w
of doen g
moedsheer
naam goed
geweldmid
De J. L. S

War
bepaal
zal he
lijken
sentim
maken
dadige
van c

Maar de
het knit d
wil, en da
inzake de
over den
„God ver
zedewet d
Anders
„Bergopwa
iedereen v
breekt er
bezwaarde
te doen:

Er
waari
kan o
de go
tegen
ook
dezull
slange
veel